

Näringsliv och företagande
Sven Winemark
Tfn: 070 – 315 81 50
E-post: sven.winemark@regionjh.se

PM Ändring av legal grund för medfinansiering till projekt CAT III

Bakgrund

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott beslutade den 4 december 2018, § 83, att medfinansiera Swedavia ABs projekt ”CAT III – start och landning vid dimma – Åre Östersund Airport”. I beslutet hänvisades till att beslutet fattades med stöd av Förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken.

Efter diskussioner med intressenter har det framkommit att hänvisning av den legala grunden för beslutet bör ändras till Förordning (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar samt med hänvisning till kommissionens förordning (EU) 651/2014 och till kommissionens förordning (EU) 2017/1084, artikel 56a (stöd till regionala flygplatser).

För att föreslagna stöd till Swedavia AB (Åre Östersund Airport) skall vara förenligt med regelverket i GBER (gruppundantagsförordningen) måste ett antal villkor vara uppfyllda. Här nedan redovisas bedömningar av hur villkoren är uppfylls.
Kapitel 1 – Gemensamma bestämmelser

Artikel Tillämpningsområde 1.4 a-c

a) Stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till förmån för ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden, med undantag av stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer.

b) Stöd för särskilda ändamål till ett företag som avses i led a.

Swedavia AB är inte föremål för ett betalningskrav av aktuellt slag.

c) Stöd till företag i svårigheter, med undantag för stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer.

Swedavia AB är inte i svårigheter såsom begreppet definieras i Artikel 2 punkt 18 i samma förordning.

Artikel 6 Stimulanseffekt

1. Denna förordning skall endas vara tillämplig på stöd som har en stimulanseffekt.

I kommissionens riktlinjer för statligt stöd tillflygplatser och flygbolag (2014/C 99/03) framgår det i punkt 87 ”Statligt stöd bör inriktas på situationer där stödet kan åstadkomma en påtaglig förbättring som marknaden inte klarar på egen hand”.

I de diskussioner som förts med representanter för Swedavia AB och de diskussioner som Swedavia refererar till som de haft med trafikerande flygbolag gällande åtgärder kring dimproblematiken på Åre Östersund flygplats har det framkommit att de inte anser att det finns ekonomisk lönsamhet för bolagen och Swedavia att själva genomföra investeringarna. Den uteblivna viljan att genomföra dessa investeringar har en klar negativ inverkan på invånare och företag/företagare i regionen. Osäkerheten om flyget går eller inte har inneburit att resenärer har varit tvungna att resa dagen innan med påföljande extra kostnader samt att många, som inte rest dagen innan, helt enkelt inte kommit iväg till eller i tid för planerade möten eller andra flygavgångar från Arlanda/Bromma. Region Jämtland Härjedalens medfinansieringen av investeringen bedöms därför bidra till en stimulerande effekt för samhället och att dimproblematiken inte utgör ett hinder för att vara verksam utifrån regionen.

Artikel 8 Kumulering

1. Vid fastställandet av om tröskelvärdena för anmälan i artikel 4 och de högsta tillåtna stödnivåerna i kapitel III följs, ska hänsyn tas till det sammanlagda belopp statligt stöd som beviljats för den verksamhet, det projekt eller det företag som understöds.

Det sammanlagda stödet till Swedavia AB, Åre Östersund Airport, överstiger inte det högsta tillåtna stödnivån enligt Artikel 56a punkt 13 b.

Artikel 9 Offentliggörande och information

1. Den berörda medlemsstaten ska se till att följande offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå:

c) Den information som anges i bilaga III om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro.

Det beslutade stödet uppgår till 27,179 Mnkr, vilket överskrider gränsvärde i Artikel 9.1 c. Region Jämtland Härjedalen kommer därför inom 6 månader säkerställa att informationen i bilaga III till kommissionens förordning offentliggörs.

Kapitel 2 - Återkallande av gruppundantag

Artikel 11 Rapportering

Medlemsstaterna, eller när det gäller stöd till europeiska projekt för territoriellt samarbete alternativt den medlemsstat där förvaltningsmyndigheten enligt definitionen i artikel 21 i förordning (EU) nr 1299/2013 är belägen, ska sända följande till kommissionen

a) Via kommissionens elektroniska anmälningssystem, sammanfattande information om varje stödåtgärd som undantas enligt denna förordning i det standardiserade format som anges i bilaga II, tillsammans med en länk som ger tillgång till den fullständiga texten till stödåtgärden inklusive ändringar inom 20 arbetsdagar efter att den har trätt i kraft.

Region Jämtland Härjedalen kommer i enlighet med Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler att tillsända regeringen den aktuella informationen så att villkoren i Artikel 11 a uppfylls.

Kapitel 3 - Särskilda bestämmelser för de olika stödkategorierna

Avsnitt 14 - Stöd till regionala flygplatser

Artikel 56a Stöd till Regionala flygplatser.

1. Investeringsstöd till en flygplats ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i punkterna 3–14 i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

Punkt 2 ej aktuell (driftstöd)

3. Flygplatsen ska vara öppen för alla potentiella användare. När kapaciteten är fysiskt begränsad ska tilldelningen ske på grundval av relevanta, objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport är öppen för alla potentiella användare. Kapaciteten bedöms inom den närmaste överblickbara framtiden vara begränsad. Om kapaciteten ändå skulle vara fysiskt begränsad sker tilldelningen på grundval av relevanta, objektiva, transparenta och icke-diskriminerade kriterier.

4. Stöd får inte beviljas för omlokalisering av befintliga flygplatser eller för etablering av en ny passagerarflygplats, inbegripet ombyggnad av ett befintligt flygfält till en passagerarflygplats.

Stödet ges till befintlig flygplats.

5. Den berörda investeringen får inte överstiga vad som är nödvändigt för att hantera den trafik som på grundval av rimliga trafikprognoser förväntas på medellång sikt.

Investeringen bedöms inte överstiga vad som är nödvändigt.

6. Investeringsstöd får inte beviljas en flygplats som är belägen inom 100 kilometer eller 60 minuters restid med bil, buss, tåg eller höghastighetståg från en befintlig flygplats från vilken det bedrivs regelbunden lufttrafik, i den mening som avses i artikel 2.16 i förordning (EG) nr 1008/2008.

Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport har ingen annan flygplats inom 100 km eller 60 minuters restid som bedriver regelbunden lufttrafik.

Punkterna 7 och 8 ej aktuella

9. Investeringsstöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mer än tre miljoner passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas. Investeringsstödet får inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga passagerarvolymen vid flygplatsen ökar till mer än tre miljoner passagerare inom två räkenskapsår efter beviljandet av stödet.

Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport har ca 500 000 passagerare per år och bedöms inte få en ökning som innebär att flygplatsen når över 3 000 000 passagerare inom två räkenskapsår.

10. Stöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig godsvolym på mer än 200 000 ton under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas. Stödet får inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga godsvolymen vid flygplatsen ökar till mer än 200 000 ton inom två räkenskapsår efter beviljandet av stödet.

Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airports godsvolym överstiger inte 2 ton.

11. Beloppet för investeringsstödet får inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

Investeringen vid Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport kommer inte att innebära någon ökning av rörelseresultatet som påverkar stödets storlek

12. De stödberättigande kostnaderna ska vara de kostnader som avser investeringarna i flygplatsinfrastruktur, inbegripet planeringskostnader.

De stödberättigade kostnaderna vid Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport är att hänföra till infrastrukturella investeringar såsom banljus och inflygningsutrustning.

13. Beloppet för investeringsstödet får inte överstiga –

a) 50 % av de stödberättigande kostnaderna för flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mellan en och tre miljoner passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas,

b) 75 % av de stödberättigande kostnaderna för flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på upp till en miljon passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas.

Region Jämtland Härjedalens stöd till Swedavia ABs flygplats Åre Östersund Airport uppgår till 35,91 % av projektets redovisade och godkända kostnader dock max 27 179 513 kr. Vilket är klart under tillåten nivå enligt punkt 13b.